

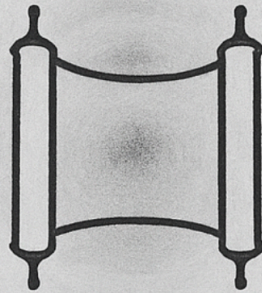
בס"ד

Alter Rebbe

Likkutei Torah

Parshas Va'eschanan

וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבְבֶּךָ וְגו'

לע"נ

אלטר חיים בער בן זיסקינד אלכסנדר

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה

ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ וְגו'

Introduction

This deeply layered discourse by the Alter Rebbe explores the verse "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ"—"And you shall know today and take to heart..." Drawing from Kabbalistic and Chassidic foundations, the maamar contrasts two modes of Divine consciousness: *Memale Kol Almin* (the indwelling light that fills all worlds) and *Sovev Kol Almin* (the transcendent light that surrounds all worlds). Through this lens, the Alter Rebbe addresses the tension between knowledge (דעת) and faith (אמונה), showing how the ultimate redemption and spiritual clarity come not merely through intellectual understanding but through the deep integration of transcendent Divine truth into the heart and soul.

The Alter Rebbe—Rabbi Schneur Zalman of Liadi (1745–1812), founder of Chabad-Lubavitch—was a disciple of the Maggid of Mezritch and the principal architect of the Chabad school of thought. His works emphasize clarity of thought, the role of the intellect in serving God, and the unification of emotion with Divine understanding.

(א)

And you shall know today and take it to your heart, etc.

Behold, we must understand: was it not already stated, "You have been shown to know," etc.? So what does it mean again to say, "And you shall know," and what is meant by "today"?

וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ וְגו'. הִנֵּה יֵשׁ
 לְהִבִּין הֵלָא כְּבָר נֶאֱמַר אַתָּה הָרָאָתָ לְדַעַת וְגו'.
 וּמָהוּ עוֹד וַיִּדְעַתְּ גַּם מָהוּ הַיּוֹם

But behold, after the giving of the Torah, when they saw face to face and heard with their own ears the Ten Commandments, they said: "If we continue to hear, etc., we will die—come near, you and hear," etc.

אָבֵל הִנֵּה אַחֵר מִתֵּן תּוֹרָה שָׂרְאוּ פָּנִים אֶל פָּנִים
 וְשָׁמְעוּ בְּעֵצָמָם עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת אָמְרוּ אִם יוֹסִפִּים
 אֲנַחְנוּ לְשָׁמֹעַ וְגו' קָרַב אַתָּה וְשָׁמַע וְגו'

And the Holy One, blessed be He, agreed with them and said, "They have done well in all that they have spoken," etc. "Go say to them," etc. And it is written, "And this is the commandment," etc., "to perform in the land," etc., "a land flowing with milk and honey."

וְהַקִּבֵּ"ה הִסְפִּים עַל יְדֵיהֶם וְאָמַר הִיטִיבוּ כָּל אֲשֶׁר
 דִּבְרוּ וְגו' לֵךְ אָמַר לָהֶם וְגו'. וְכָתִיב וְזֹאת הַמִּצְוָה
 וְגו' לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ וְגו' עַד אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וּדְבַשׁ

And afterward it is written, "Hear O Israel, Hashem is our God, Hashem is one," and "You shall love," etc.—this being the first commandment they were given after the Ten Commandments from the mouth of Moshe.

וְכָתִיב בְּתַרְיָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד
 וְאַהֲבָתָ וְגו' שֶׁהִיא הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטְווּ אַחֵר
 עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת מִפִּי מֹשֶׁה

And we must understand why it says first, "And this is the commandment... to perform in the land," etc., for the passage

וְצִרִיף לְהִבִּין לָמָּה הַקִּדִּים לומר וְזֹאת הַמִּצְוָה וְגו'
 לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ וְגו' דִּהְיָא פִּרְשֵׁת שְׁמַע חוֹכֵת הַגּוֹף
 הִיא וְנוֹהֶגֶת בֵּין בְּאֶרֶץ כּו'

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

of Shema is a personal obligation and applies both in the land, etc.

And to understand all this, it is necessary to first explain the concept of daas (knowledge) and the concept of emunah (faith), which are two distinct commandments.

וְלִהְיוֹת כָּל זֶה צָרִיךְ לְהַקְדִּים בִּיאור עֲנִינוּ דַעַת וְעֲנִינוּ אֱמוּנָה שֶׁהֵם שְׁתֵּי מִצְוֹת.

For behold, it is written: “Know the God of your father,” etc. (Divrei HaYamim I 28:9), which refers to actual daas and comprehension. And similarly it is explained in the Shelah (in the section on the Ten Sayings, First Discourse).

כִּי הִנֵּה כְּתִיב דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וגו' (דְּבָרֵי הַיָּמִים א' כ"ח ט') (דְּר"ל בְּחִינַת דַּעַת וְהַשְׁגָּה מִמֶּשׁ וְעַל דֶּרֶךְ זֶה פִּירֵשׁ בְּשֵׁל"ה בְּפֶרֶק בַּעֲשָׂרָה (מֵאמָרוֹת מֵאמֶר א').

And it is written, “And they believed in Hashem,” and see also Midrash Rabbah on Beshalach ch. 23, on the verse “Teshuri me'rosh amanah,” and in Shir HaShirim Rabbah on the verse “With me from Lebanon.”

וְכָתִיב וַיֵּאמְרוּ בֵּה' (וְעִינוּ בְּרִבְּהָ בְּשִׁלַּח פֶּסֶח עַל פֶּסוּק תְּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֱמָנָה. וּבְשִׁיר הַשִּׁירִים רִבְּהָ (בְּפֶסוּק אֵתִי מִלְּבָנוֹן).

And the idea is that in truth, what the world refers to by the name “emunah”—to believe that the Holy One, blessed be He, sustains everything and that He created all the worlds from nothing to something—is a mistake. For this does not require emunah, because it is perceptible, like seeing. And though it is not seen with physical eyes, it is as if it is seen.

וְהָעִנָּנוּ כִּי בְּאֵמֶת זֶה שֶׁהָעוֹלָם קוֹרִין בְּשֵׁם אֱמוּנָה לְהֵאמִין מֵהַ שֶׁהִקְבִּי"ה מְחִיָּה אֶת כּוֹלָם הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵאַיִן לִישׁ טוֹעִים הֵם שֶׁאֵין צָרִיךְ לְזֶה אֱמוּנָה שֶׁהִרִי זֶה נִרְגָּשׁ בְּבְחִינַת רֹאֶיָּה אִף שֶׁאֵינוּ רֹאֶה בְּעֵינֵי בֶּשָׂר הִרִי זֶה כְּאֵלוֹ רֹאֶה.

And about this it is said, “And from my flesh I shall perceive G-d” — *perceive* specifically.

וְעַל זֶה נֵאמַר וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים אֶחְזֶה דִּיקָא.

And this is from my flesh: Just as in my own flesh, because he sees the life-force of the body and its existence, he knows and feels that his soul is within him — that it is the one that enlivens the body, and without it, there is no life or existence to the body —

וְהִינֵנוּ מִבְּשָׂרִי שֶׁכְּמוֹ בְּבִשְׂרִי בְּשִׁבִּיל שְׂרֹאָה חַיּוֹת הַגּוֹף וְקִיּוּמוֹ יוֹדֵעַ וּמִרְגִּישׁ כִּי נִפְשׁוֹ הִיא בּוֹ שֶׁהִיא הִיא הַמְּחִיָּה אֶת הַגּוֹף וּבִלְעֲדִיהָ אֵין חַיּוֹת וְקִיּוּם לַגּוֹף.

so too I perceive G-d: Since we see the worlds — which are like a great body, from the earth to the firmament is a distance of five hundred years' journey, etc. —

כֵּן אֶחְזֶה אֱלֹהִים מֵאַחֵר שְׂרֹאִין אֶת הָעוֹלָמוֹת שֶׁהֵם כְּמוֹ גּוֹף גָּדוֹל מֵהָאָרֶץ לְרַקִּיעַ מִהַלֵּל ת"ק שָׁנָה כו'.

and even spiritual things such as angels and souls, etc., they are like a body relative to the vitality within them — from the Infinite One, blessed be He — Who brings them into being, enlivens them, and sustains them.

וְכֵן אֶפְלוּ דְּבָרִים רוּחָנִיִּים כְּמוֹ מַלְאָכִים וּנְשָׁמוֹת כו' הֵן כְּגוֹף לְגַבִּי הַחַיּוֹת שֶׁבְּתוֹכָם מֵאֵין-סוֹף בְּרוּךְ הוּא הַמְּחִיָּה וּמְחִיָּה אוֹתָם וּמְקַיֵּמָם.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

As it is written, “Lift up your eyes on high and see who created these” (Yeshayahu 40:26), and this knowledge is felt as though one sees it.

כמו שכתוב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, וידעתה זו מרגשות כאלו רואה כו'

And this is the meaning of the word “perceive” (אֲחֻזָּה). Therefore, this is not called by the name “faith” (אֱמוּנָה) in the Holy Tongue, but rather by the name “knowledge” (דַּעַת), for “knowledge” is a term of recognition and feeling, and also “knowledge” is the deepening of the heart — that he should not divert his awareness from it, and it should be a remembrance before him always, so that he not forget and it not depart from his heart.

וזהו לשון אֲחֻזָּה, ולכן אין זה נקרא בשם אֱמוּנָה, בלשון הקדש אלא בשם דַּעַת

כי דעת הוא לשון הכרה והרגשה, וגם דעת הוא העמקת הלב שלא יסיח דעתו מזה ויהיה לו לזכרון. לפניו תמיד שלא ישכח ויסור מלבו

Unlike a mere thought, which accomplishes nothing, for a thought is not like speech.

משאין פן הרהור בעלמא לא עביד מידי, דהרהור לאו כדבור דמי.

(ב)

But behold, this knowledge and feeling is in the category of *Memalei Kol Almin* (filling all worlds). (And therefore the category of *Memalei Kol Almin* is called *Alma d'Isgalya* — “the revealed world” — as explained in the discourse that begins “And I shall be sanctified among the Children of Israel.”)

אך הנה דעת והרגשה זו היא בבחינת ממלא כל עלמין (ולכן נקראת בחינת ממכ"ע בשם עלמא דאתגליא כמו שכתוב בד"ה ונודדשתי בתוך), (בגין ישראל,

But in the category of *Soveiv Kol Almin* it is written, “I, Havayah, have not changed” (Malachi 3:6), (see Zohar II end of Parshas Terumah 176a; III 137b), and “You are He before the world was created,” etc. — that He is not within the realm of worlds at all, but only *Your Kingship alone* is the kingship of all the worlds,

אבל בבחינת סובב כל עלמין כתוב אני הוי' לא שניתי (וראה זהר חלק ב סוף פרשת תרומה קע"ו א', ח"ג קל"ז ב') ואתה הוא קדם שנברא העולם כו' שאינו בגדר עלמין כלל רק בחינת מלכותך, לבדה היא מלכות כל עולמים

meaning the radiance and reflection from the attribute of His Kingship, as is said in *Baruch Shem*: “the glory of His Kingship” — but not His Kingship itself.

דהיינו בחינת זיו והארה ממדת מלכותו ותבירך כמאמר ברוך שם כבוד מלכותו ולא מלכותו עצמה.

And about this our Sages said, “Before the world was created, there was only He and His Name alone” — meaning that even His Name, which is the attribute of Kingship, is in the category of “alone,”

ועל זה אמרו רז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד, שגם שמו היא מדת מלכותו היא בבחינת לבדו

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וַיִּדְעַתָּה הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ וְגו'

as it is written, "For His Name alone is exalted; His splendor and His radiance are upon the earth..." (Tehillim 148:13). (See further on this in the discourses: "Therefore say to the Children of Israel," "Take from yourselves a terumah," "They shall bring royal garments," "When she came before the King," "Shir HaShirim," and "Kol Dodi.")

And He, blessed be He, is called *Soveiv Kol Almin* because the worlds do not take up any space before Him —

for His life-force that extends within the worlds is not like the soul that is actually enclothed within the body and affected by the conditions of the body and the conditions of place and time — cold and heat, etc.

But before Him, blessed be He — even though He is present below just as He is above — He is not confined within the limits of place (G-d forbid); above and below are equal.

And the meaning of *Soveiv Kol Almin* is not that He is only above the worlds — rather, He is found within the worlds as well, and nevertheless, He remains in the aspect of *Soveiv Kol Almin*.

And this is the meaning of "The Holy One in the heavens and on the earth" — for because He is holy and separate, He is in the aspect of *Soveiv Kol Almin*, therefore He is truly equal on the earth below as in the heavens above.

(Whereas "the Great King" refers to the category of *Memalei Kol Almin*, the expansive greatness of His Kingship — for it is written "and of His greatness there is no investigation," and "a thousand thousands..." See Zohar I 239a; Vayigash 206b; Vayechi 237a; III 191a.)

He is not in the realm of worlds, and the worlds do not cause Him any change (G-d forbid) — just as before the world was created.

And in this category, there is no place for knowledge and feeling, for it is not grasped by any intellect or comprehension how there is no change before Him, blessed be He.

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ רַק הוּדוּ וְזִיוו שֶׁל שְׁמוֹ עַל אֶרֶץ כּו' (וְרָאָה מִזֶּה בְּד"ה לִכּוֹן אֲמוֹר לְבָנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְד"ה קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה וּבְד"ה יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת וּבְד"ה וּבִבְאָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ (וּבְד"ה שִׁיר הַשִּׁירִים וּבְד"ה קוֹל דּוּדִי

וְנִקְרָא הוּא יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁם סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין שְׂאִין הָעוֹלָמוֹת תּוֹפְסִים מְקוֹם נִגְדוֹ

שְׁחִיטוֹ הַמִּתְפַּשֵּׁט תוֹךְ הָעוֹלָמוֹת אֵינוֹ כְּדַמְיוֹן הַנִּשְׁמָה הַמִּתְלַבֶּשֶׁת מִמָּשׁ תוֹךְ הַגּוּף וּמִתְפַּעֶלֶת, מִמְּקָרֵי הַגּוּף וּמִמְּקָרֵי הַמְּקוֹם וְהַזְמַן קוֹרֵן וְחוּם כּו'

אֲבָל לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ אֵף שֶׁנִּמְצָא לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה אֵינוֹ נִתְפָּס בְּגִדְרֵי מְקוֹם ח"ו, וּמַעְלָה וּמַטָּה שְׁוִין

וְאֵין הַפְּרוּשׁ סוֹכֵ"ע שֶׁהוּא מְלַמְעָלָה מִן הָעוֹלָמוֹת בְּלִבָּד, אֲלֵא הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת גַּם כּו', וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן הוּא בְּבִחִינַת סוֹכֵ"ע

וְהוּא וְהַקְדוּשׁ בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ — שְׁלִפִּי שֶׁהוּא קְדוּשׁ וּמִוִּבְדָּל, הוּא בְּבִחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, לִכּוֹן הוּא שְׁוֶה מִמָּשׁ בְּאֶרֶץ מִתְחַת כְּמוֹ בְּשָׂמִים מִמַּעַל

וְהַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הֵינּוּ בְּחִינַת מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין, הַתְּפִשּׁוּת גְּדוּלַת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי וְלִגְדוּלָתוֹ אֵין חֶקֶר כְּתוּב, וְכָתוּב אֵלֶּף אֲלֵפִים כּו', וְרָאָה זֶה־רַק חֶלֶק א' דְּרַל"ט א', וְיִגֹּשׁ דְּר"ו ע"ב, וְיַחֲזִי דְרַל"ז א', חֶלֶק (ג' דְּקַע"א סַע"א

שְׂאִינוֹ בְּגִדְרֵי עֲלָמִין וְאֵין הָעוֹלָמוֹת פּוֹעֲלִים בּוֹ שׁוּם שְׁנוּי ח"ו, וְכְמוֹ מְקַדֵּם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם

וּבְבִחִינָה זוֹ לֹא שְׂפִיד דַּעַת וְהַרְגָּשָׁה, שְׂאִינוֹ נִתְפָּס בְּשׁוּם שְׂכָל וְהַשָּׂגָה אִיךָ אֵין שְׁנוּי לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבָבָהּ וְגו'

Rather, this is the category of *Emunah* (faith) — to believe in Hashem, that He, blessed be He, is not in the realm of worlds, and before Him darkness is as light.

(See more on this in the discourse that begins “And Israel saw... and they believed in Havayah.”)

אֵלָּא זֶה הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה לְהֶאֱמִין בֵּה' שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ אֵינוֹ בְּגִדְרָה עֲלָמִין וּלְפָנָיו כְּחֹשֶׁךְ כְּאוֹרָא

(וַעֲיֵן מִזֶּה בְּד"ה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל כו' וַיֵּאֱמִינוּ בֵּהוּי):

(ג)

And behold, it is written: “Dwell in the land and nourish faith.” That is, “nourish” means to sustain and draw down sustenance to expand the faith until it becomes fixed in the heart of a person also as a matter of knowledge and feeling, as if he sees it, etc.

וְהִנֵּה כְּתִיב שְׁכֹן אֶרֶץ וְרַעְיַת אֱמוּנָה פִּירוּשׁ וְרַעְיַת מִפְרָנִס שְׁצָרִיף לְפָרָנִס וּלְהַמְשִׁיךְ מִזֶּן לְהַגְדִּיל אֶת הָאֱמוּנָה עַד שֶׁתִּהְיֶה קְבוּעָה בְּלֵב הָאָדָם גַּם כֵּן בְּבְחִינַת דַּעַת וְהַרְגָּשָׁה וְכֵאלוֹ רוֹאֶה כו'

And like it will be in the future, as it is written: “And the earth shall be filled with knowledge.” That is, the “earth” refers to *emunah* (faith), which is called “earth,” for it is the lowest level in which there is no revelation—only faith.

וְכֵמוֹ שֶׁיִּהְיֶה לְעֵתִיד לְבֹא כְּדִכְתִּיב וּמִלֵּאָה הָאֶרֶץ דַּעַת פִּירוּשׁ הָאֶרֶץ הִיא הָאֱמוּנָה שֶׁנִּקְרָאת בְּשֵׁם אֶרֶץ שֶׁהִיא הַמַּדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה שָׁאִין בָּהּ גִּילּוֹי אֵלָּא אֱמוּנָה בְּלִבָּהּ

For “their beginning is rooted in their end”—there is no revelation of their beginning except in the level of the end. And this level of *emunah* will be filled with *daas* (knowledge), that is, it will become recognition and feeling as if one sees, etc.

כִּי נַעֲוֶז תַּחֲלֹתוֹ בְּסוֹפֹן שָׁאִין גִּילּוֹי תַּחֲלֹתוֹ אֵלָּא בְּבְחִינַת סוֹפֹן וּבְחִינַת אֱמוּנָה זֶה תִּהְיֶה מִלֵּאָה דַּעַת שֶׁתִּהְיֶה בְּבְחִינַת הַכֶּרֶה וְהַרְגָּשָׁה וְכֵאלוֹ רוֹאֶה וְגו'

As it is written: “And the glory of Hashem will be revealed, and all flesh together shall see,” etc.

וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו כו'.

And this drawing down—this expansion of faith—is through Torah and mitzvos (see also the discourse “To understand the matter of the blessings,” and in *Igeres HaKodesh* on the verse “She girds her loins with strength.” And see the discourse “And I was with Him as a nurturer,” meaning a pedagogue. And the discourse “Moshe would speak” on the verse “in Our image, after Our likeness”).

וְהַמְשָׁכָה זֶה לְהִיּוֹת הַגְדֵּלֶת הָאֱמוּנָה הוּא עַל יְדֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת (וַעֲיֵן בְּמֵאמֶר לְהַבִּין עֲנִיִּן הַכְּרֻכּוֹת וּבִאגָּרַת הַקֹּדֶשׁ עַל פְּסוּק חֲגֵרָה בַּעֲזֹז מְתִנֶּה. וַעֲיֵן בְּמֵאמֶר וְאֵהִיָּה אֲצִלּוֹ אֲמוֹן אֲמוֹן פְּדוּגוּג. וּבְמֵאמֶר (מֹשֶׁה יְדַבֵּר גְּבִי בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ

For regarding them it is said: “Let us make man in Our image, after Our likeness”—the 248 mitzvos are the 248 limbs of the King, the aspect of “man,” one who resembles the Supernal. They are 248 extensions from the level of *Sovev Kol Almin* (the encompassing light).

שֶׁעֲלֵיהֶם נֵאמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ רַמ"ח מִצְוֹת הֵם רַמ"ח אֲבָרִין דְּמִלְכָּא בְּחִינַת אָדָם אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן שֶׁהֵם הֵן רַמ"ח הַמְשָׁכּוֹת מִבְּחִינַת סוֹכֵב כָּל עֲלָמִין.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

And in general, the 248 mitzvos are divided into three lines—right, left, and center—which are Torah, avodah (service), and gemilus chasadim (acts of kindness).

Torah is the Names of the Holy One, blessed be He. One who reads the Torah is as though calling His Name, etc.

And gemilus chasadim—this is tzedakah (charity), to revive the spirit of the lowly. Through an arousal from below there is an arousal from Above, drawing down the level of Sovev Kol Almin in a manner of descent and humility to revive the spirit of the lowly.

And avodah—this is korbanos (sacrifices), the aspect of flaming fire below to be absorbed in the fire Above.

And so too in prayer, which was instituted corresponding to the offerings—"Baruch She'amar" and the verses of praise were established in order to increase the bonfire of fiery love that rises from below to above—when saying "Blessed is He who spoke and the world came into being," meaning through one utterance, and afterwards it is detailed through the nine utterances, etc.

And likewise in "Hallelu-ka, for His Name alone is exalted... His splendor is upon the earth and the heavens... and He will raise the horn of His people... the children of Israel, His near ones," etc., and similar verses from which are drawn sparks of fire and inflamed passion of the heart.

And through this—as water reflects a face to a face, etc.—it draws down below the level of Sovev Kol Almin (the all-encompassing light), so that this faith becomes fixed and embedded in the heart and soul of the person.

And this is the meaning of "And this is the commandment... to perform in the land... a land flowing with milk and honey—'Hear, O Israel,' etc."

For behold, the theme of the section of Shema Yisrael is that Hashem, who encompasses all worlds, is our God—that we believe in Him solely through emunah (faith); it will become "Echad," unified, in a revealed manner in the seven heavens and the earth—in the form of daas and feeling.

וידרף כלל נחלקין הרמ"ח מצות לג' קוין ימין ושמאל ואמצע והם תורה ועבודה וגמילות חסדים.

תורה הוא שמותיו של הקב"ה קורא בתורה הוא כמו שקורא בשם וגו'.

וגמ"ח זו צדקה להחיות רוח שפלים על ידי אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא להיות המשכת סובב כל עלמין בבחינת ירידה והשפלה להחיות רוח שפלים.

ועבודה זו קרבנות בחינת רשפי אש שלמטה ליכלל באש שלמעלה.

וכן בתפלה שפנגד הקרבנות תקנו ברוך שאמר ופסוקי דזמרה להגדיל מדורת האש האהבה שממטה למעלה באמרו ברוך שאמר והנה העולם דהיינו במאמר אחד ואח"כ נפרט על ידי ט' מאמרות כו'.

וכן בהללויה פי נשגב שמו לבדו רק הודו גו' ויגרם קרן לעמו וגו' לבני ישראל עם קרבו וגו' וכיוצא בזה משאר פסוקים שמהם נמשך רשפי אש והתלהטות הלב.

ועל ידי זה פנים הפנים לפנים וגו' ממשיך למטה בחינת סובב כל עלמין שתהיה אמונה זו קבועה ותקועה בלב ונפש האדם.

וזהו וזאת המצוה וגו' לעשות בארץ וגו' ארץ זבת חלב ודבש שמע ישראל וגו'.

פי הנה ענין פרישת שמע ישראל הוא שהוי' סובב כל עלמין שהוא אלקינו שאנחנו מאמינים בו בבחינת אמונה לבדה יתה בבחינת אחד בבחינת גילוי בשכחה רקעים ובארץ בבחינת דעת והרגשה

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

(And so it is written in Pri Etz Chaim, Gate of Kriyas Shema, ch. 11, regarding “Hashem is One”—that it is the drawing down of Supernal Daas, etc.), to be a nullification and true unification in the level of the Higher Unity—a nullification of existence completely.

And this level is brought forth and drawn by means of drawing the mitzvos into the level of “land,” which is the level of faith—and this faith is the level of “a land flowing with milk and honey.”

“Milk” refers to the expansion of the emotions—that the hidden love in the heart be magnified and emerge from concealment into revelation.

(For the expansion of the emotions is through the level of emunah, specifically from the level of Sovev Kol Almin. Not so from the level of Memale Kol Almin—from there one’s love and awe of Hashem will not grow more than his soul can handle. See the discourse “Basi L’gani” on “My wine with My milk,” and the discourse “Chaklili einayim” on “washing in milk,” and in Zohar Chadash 136b.)

And “honey” is the aspect of sweetness and delight, as it is written: “Then you shall delight in Hashem”—and this is from the level of Sovev Kol Almin, that is, when one reflects that “I, Hashem, have not changed,” and “You are He before the world was created,” etc.

“And His splendor is upon...” etc.

And with all this—“And He will raise the horn of His people”—for the children of Israel, His intimate nation—truly so. Therefore, his heart will rejoice and exult, and he will delight in Hashem truly.

And this is the meaning of “And the righteous shall live by his faith”—meaning pleasure and preservation of life, like in the blessing “Creator of many souls and their deficiencies... for all You have created to give life through them to every living being.”

וככה כתוב בפע"ח שער הק"ש פרק י"א בענין
 הוי' אחד שהוא המשכת הדעת עליון כו') להיות
 בטול ויחוד אמתי בבחינת יחודא עילאה בטול
 במציאות ממש.

ונעשה ונמשך בחינה זו על ידי המשכת המצות
 לבחינת ארץ היא בחינת אמונה ואמנה זו היא
 בחינת ארץ זבת חלב ודבש.

חלב הוא בחינת הגדלת המדות שתגדל האהבה
 המסתרת בלב ותצא מהעלם אל הגילוי

פי הגדלת המדות הוא על ידי בחינת אמונה
 מבחינת סובב כל עלמין דייקא מה שאין כו'
 מבחינת ממלא כל עלמין לא תתגדל אהבתו
 ויראתו לה' מפאשר תוכל נפשו שאת. ועין
 במאמר באתי לגני בפירוש ייני עם חלבי. וסד"ה
 (תכלילי עינים גבי רוחצות בחלב ובזח"ג קל"ו ב')

ודבש הוא בחינת מתיקות ותענוג כמו שכתוב אז
 תתענג על ה' והוא מבחינת סובב כל עלמין
 דהיינו פאשר יתבונן כי אני הוי' לא שניתתי ואמה
 הוא קדם שנברא העולם כו'

נרק הודו על וגו'

ועם כל זה הנה וירם קרן לעמו ולבני ישראל עם
 קרבו ממש. אי לזאת יגיל וישמח לבו ויתענג על
 ה' ממש

וזהו וצדיק באמונתו יחיה מלשון תענוג ופקוח
 נפש כמו בורא נפשות רבות וחסרון על כל מה
 שבראת להחיות בהם נפש כל חי

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

The meaning of “their deficiencies” is: the things a person lacks that are needed to sustain his life—to give life through them to every living being. That is solely for the purpose of pleasure and saving life.

שפירוש חסרונן דבר החסר לאדם לקיום חיותו להחיות בהם נפש כל חי שאינו אלא להתענג ופקות נפש.

And so too, “he shall live by his faith”—that he restores his soul more than from all pleasures and abundance, as it is written: “Whom have I in heaven? And with You I desire nothing on earth,” etc.

וכך יחיה באמונתו להשיב את נפשו יותר מכל התענוגים ומרב כל וכמו שכתוב מי לי בשמים ועמד לא תפצתי וגו'.

(And this is [the meaning of] “nourish faith” and “delight in Hashem,” and this comes through “do good.” And see Zohar Chadash, Pinchas, 225b on this matter. And in Parshas Behar, 110a. And in the commentary of the Ramaz there on the matter of “good.” Also Vol. II, Terumah, 170a on the verse “A Psalm of David: Hashem is my Shepherd,” and 171a.)

וזהו ורעה אמונה והתענג על ה' והוא על ידי ונעשה טוב. ועין זח"ג פינחס דרכ"ה ב' מענין זה. ובפ' בהר דק"י ע"ב. ובפירוש הרמ"ז שם מענין טוב. ח"ב תרומה ק"ע ע"א על פסוק מזמור לדוד (ה' רעי ודק"ע א').

(ד)

However, the level of “milk and honey” has not yet reached the exalted level and state of “And the earth shall be filled with knowledge,” which will be in the future, in a mode of actual daas (knowledge) and emotional sensation.

אבל בחינה זו של חלב ודבש עדיו לא הגיעו למעלה ומדרגה דומלאה הארץ דעה שיהיה לעתיד לבוא בבחינת דעת והרגשה ממש

Whereas milk and honey are still in the realm of emunah (faith).

מה שאין כן חלב ודבש הם בבחינת האמונה עדיו

The matter is as follows: behold, we observe that the world follows its natural course in the level of Memale Kol Almin (the indwelling Divine light), where every time and season has its own condition, etc.

והענין כי הנה אנחנו רואים שהעולם כמנהגו נוהג בבחינת ממלא כל עלמין שיש לכל עת וגו'

For the serpent injected impurity into Chava, which is the aspect of Knesses Yisrael (the collective soul of the Jewish people). At the giving of the Torah, their impurity ceased.

כי הנחש הטיל זיהומא בחנה בחינת כנסת ישראל ובמתן תורה פסקה זיהומתו

But afterwards, with the sin of the Golden Calf, it returned, etc.

ואח"כ בחטא העגל חזר וגו'

And later, in the days of Yehoshua, they served Hashem; in the days of the Judges they became corrupt; in the days of David and Shlomo they reached the highest level; and afterward, through the sin of Yeravam, etc.

ואח"כ בימי יהושע עבדו את ה' ובימי שפט השופטים קלקלו ובימי דוד ושלמה היו במעלה העליונה ואח"כ בחטא ירבעם וגו'

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

And so too in every generation—the situation changes according to the context. Even in the days of the Tannaim and Amoraim, no one period resembled another.

וכן בכל דור ודור נשתנה לפי הענין וגם בימי
התנאים והאמוראים אין זמן אחד דומה לחברו.

All times change, and the seasons are ever-shifting and unstable.

וכל העתים משתנים והזמנים מתחלפין ומתהפכין.

This is because they are in the aspect of Memale Kol Almin, which is likened to the “structure” of a person—head, hand, foot, and other limbs, where no limb is like another, and the function of each varies.

וההיא לפי שהם בבחינת ממלא כל עלמין שהם
בחינת פרוצוף ראש ויד ורגל ושאר אברים שאין
אחד דומה לחברו

Also, the operation of the limbs varies—sometimes one of them is in pain or weakened, etc., and so forth with all accidental changes.

ופעלת האברים משתנים גם לפעמים כואב אחד
מהאברים או נחלש וגו' וכיוצא בזה שינויים
מקריים

(And see Zohar I, Vayechi 221a: “She changes from color to color,” and end of Emor 107. Zohar III, Ki Seitzei 281a. Also Pardes, Shaar Atzilus–Beriya–Yetzira–Asiya, end of chapter.)

וענין זה”א ויחי דרכ”א א' דאשתניא מגונוא
לגונוא וסוף אמור דק”ז. זה”ג תצא רפ”א א' וענין
(בפרד”ס שער אבי”ע סוף פרק

And similarly, in every individual person, sometimes he falls in thought, speech, or action that is not good.

וכן בכל אדם בפרטיות לפעמים נופל במחשבה
דבור ומעשה אשר לא טוב

And sometimes one may fall into thoughts of repentance and good deeds—for “to everything there is a time,” etc.—and “one nation shall overpower the other”; when this one rises, etc., the other is diminished; Tzor was not filled, etc.

ולפעמים יפול לו הרהורי תשובה ומעשים טובים
כי לכל עת וגו' ולאם מלאם יאמץ. כאשר זה קם
וגו'. לא נתמלאה צור וגו'

Therefore, a person should not let his heart fall when he sees himself falling, etc., for such is the order of the fluctuations of time, and he is able to reverse and transform his orientation from evil to good.

ועל פן אל יפל לב האדם עליו בראותו שנופל וגו'
כי כך הוא סדר תהפוכות הזמן ויכול הוא לחזור
ולשנות את טעמו מרע לטוב

And all of this is in the aspect of Memale Kol Almin. But in order for the aspect of Sovev Kol Almin to be in a revealed state—in the mode of daas and actual sensation—there must be “You shall remove the evil,” etc.

וכל זה הוא בבחינת ממלא כל עלמין. אבל להיות
בחינת סובב כל עלמין בבחינת גילוי בבחינת דעת
והתגשה ממש צריך להיות ובערת הרע וגו'

(As is written on this in the explanation of the verse “For over all the glory shall be a canopy”)—this will be fulfilled in the future, as it says, “And I will remove the spirit of impurity from the land.”

ויקמו שכתוב מזה בביאור על פסוק כי על כל
כבוד חפה) שנה ינהג לעתיד לבוא שיתקיים ואת
רוח הטמאה אעביר מן הארץ

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

Not so in the time of the destruction of the Temple: during the First Temple, there were false prophets; and during the Second Temple, there was baseless hatred.

These correspond, respectively, to “this against that,” in opposition to the level of emunah (faith), which is higher than daas (knowledge).

The idea is: just as in the side of holiness there exists the level of emunah, which is above daas, so too, at that time, among the Jewish people there existed false beliefs.

(As explained in Yirmiyahu, chapter 44, verses 17–18.)

And these are “one opposite the other.” Behold, in the First Temple—when the side of holiness was ascendant—there was a revelation of the Shechinah, the Ark, and the Kapores (cover).

So too, correspondingly, “this opposite that”—when the side of impurity prevailed due to sin, there was a corresponding intensification against faith in divinity.

And the women who were weeping for the idol Tammuz said: “Since we ceased burning incense to the Queen of Heaven, we have lacked...” etc.

And so too were the false prophets (as it is written in Yirmiyahu ch. 27, verses 14–15)—that is, false beliefs in a prophet, to believe in that which Hashem had not spoken.

Not so in the Second Temple, when five things were lacking—so too, on the opposite side, there was not such a strong overpowering of the klipah.

And the faith became corrupted in worldly matters—to believe gossipmongers and to hate one’s fellow. This hatred was baseless hatred—where the fellow had not in fact wronged him.

For if he had not believed the gossipers, he certainly would not have hated his fellow at all. For it is against human nature to hate another for no reason, if he truly knows that his fellow did not sin against him, etc.

מה שאין כן בזמן חורבן הבית לבית ראשון היו בו נביאי השקר ובית שני היה בו שנאת חנם

שהם הם בחינת זה לעמת זה כנגד בחינת אמונה שהיא למעלה מן הדעת

והענין כי כמו שיש בסטרא דקדושה בחינת אמונה שהיא למעלה מן הדעת כך היה אז בין ישראל אמונות כזבות

(כמבואר בירמיהו סימן מ"ד פסוק י"ז י"ח)

והם זה לעמת זה והנה בבית ראשון בהתגברות סטרא דקדושה היה גילוי שכינה ארון וכפרת

וכן בזה לעמת זה בהתגברות סטרא דקליפה מחמת החטא היה התגברות כנגד אמונת אלהות

והנשים שהיו מבכות את התמוז אמרו מעת חדלנו לקטר למלכת השמים חסרנו וגו'

וכן היו נביאי השקר (כמו שכתוב בירמיהו סי' כ"ז פסוק י"ד ט"ו), דהיינו אמונות כזבות בנביא להאמין במה שלא דבר ה'

מה שאין כן בבית שני שחסרו ה' דברים לא היתה גם כן בלעמת זה התגברות הקליפה כל כך

והיתה האמונה רעה במילי דעלמא להאמין באנשי רכיל לשנא את חברו שהשנאה ההיא היא שנאת חנם שחברו לא עשה לו רעה באמת

כי אם לא היה מאמין באנשי רכיל בודאי לא היה איש שונא לרעהו כלל שזה כנגד הטבע שישנא אחד לחברו חנם אם יודע באמת שחברו לא פשע וגו'

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לִבְךָ וְגו'

And this is [the meaning of] “And you shall know today and take it to your heart,” etc.—for the knowledge and feeling in the realm of Memale Kol Almin was already stated: “You have been shown to know...”—you have already seen, etc.

וְזֶהוּ וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לִבְךָ וְגו' כִּי לֵהִיּוֹת הַיְדִיעָה וְהַרְגָּשָׁה בְּבְחִינַת מַמְלָא כָּל עֲלָמִין כָּכָר. נֶאֱמַר אַתָּה הָרָאִתָּ לְדַעַת וְגו'. כָּכָר הָרָאִתָּ וְגו'.

But for “you shall know” to be in the level of Sovev Kol Almin—that is, “in the heavens above”—the heavens are the level of Sovev, like the heavens which are spheres, and like the earth which is within the heavens, and the heavens surround it.

אֲבָל לֵהִיּוֹת וַיִּדְעַתְּ בְּבְחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין דְּהִיָּינוּ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל שָׁמַיִם בְּחִינַת סוֹבֵב כְּמוֹ הַשָּׁמַיִם שֶׁהֵם כְּדוּרִים וְכְמוֹ הָאָרֶץ שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם וְהַשָּׁמַיִם מְקִיפִין לָהּ.

(And see what is written in the discourse “Ki HaMitzvah HaZos” regarding the phrase “It is not in heaven.”)

וַעֲנֵן מֶה שֶׁכְּתוּב בְּדִ"ה כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת גְּבִי לֹא (בְּשָׁמַיִם הִיא).

So too, the word of Hashem is in the level of Memale Kol Almin, but it is encompassed by the level of Sovev Kol Almin, for there is nothing outside of Him.

כִּף הִנֵּה דְּבַר ה' הוּא בְּחִינַת מַמְלָא כָּל עֲלָמִין הִיא מְקַפֶּת בְּבְחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין שְׂאִין דְּבַר חוּץ מִמֶּנּוּ.

Like the analogy of speech while it is still in the potential of the soul—before it has emerged and separated, etc.

וְכַמְשָׁל הַדְּבוּר בְּעוֹדוֹ בְּכַח הַנֶּפֶשׁ שֶׁעַדִּין לֹא יָצָא וְנִפְרָד וְגו'.

And this knowledge is specifically “today”—as in “today to do them,” and not “tomorrow” in the World to Come.

וַיְדִיעָה זֶה הוּא דְּוָקָא הַיּוֹם כְּמוֹ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם וְלֹא לְמַחֵר בְּעוֹלָם הַבָּא.

For the World to Come is the level of Memale Kol Almin—the chain-like descent of levels from cause to effect, step after step—like the analogy of a body with head, hand, foot, etc.

שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא הוּא בְּחִינַת מַמְלָא כָּל עֲלָמִין הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַמִּדְרָגוֹת מַעֲיִלָה לְעָלוֹל מִדְרָגָה אַחֵר מִדְרָגָה וְכַמְשָׁל פְּרָצוּף שִׁישׁ בּוֹ רֹאשׁ וְיָד וְרֶגֶל וְגו'.

So too, there are many levels—Upper Gan Eden, Lower Gan Eden, etc.

כִּף יֵשׁ מִדְרָגוֹת רַבּוֹת ג' עָלִיוֹן וְג' עַתְחָתוֹן וְגו'.

And therefore, one's actions, speech, and thoughts become sullied garments for the World to Come, and a person cannot remove them—as if tied in a sack—except through “Kaf HaKela” (a spiritual purgation) and the like, to release and undo the bond, etc.

וְלִכֵּן הַמַּעֲשִׂים וְהַדְּבוּרִים וּמַחְשְׁבוֹת נַעֲשִׂים לְבוֹשִׁין צוּאִים לְעוֹלָם הַבָּא וְאֵין יָכוֹל לְפַשֵּׁט אוֹתָם וְכֹאֵלוּ קָשׁוּר בְּשֶׁק אִם לֹא עַל יְדֵי כֹף הַקָּלַע וְכִיּוּצָא בְּזֶה לְהַתִּיר וּלְהַפְקִיעַ הַקָּשׁוּר וְגו'.

(As explained in the discourse “Command the children of Israel... My offering, My bread,” etc.)

וְכַמְשֹׁנֶת־בָּאָר בְּדִ"ה צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' (אֶת). (קָרָבְנִי לַחֲמִי).

Not so with “today—and you shall take it to your heart”—in both your inclinations, in the level of *iskafya* (subjugation) and *ishapcha* (transformation), etc.

מֶה שְׂאִין כּוֹ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לִבְךָ בְּשָׁנֵי יִצְרִיד בְּבְחִינַת אֶתְכַפֵּיָא וְאֶתְהַפְּכָא וְגו'.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבָבְךָ וְגו'

For today one is able to refine and separate the evil through a drawing from the level of *Sovev Kol Almin*, by means of “And these words which I”—I, who am “Anochi”—“command you today” specifically, for Torah and mitzvos are from the level of *Sovev Kol Almin*.

And through this: “And you shall know today”—for Hashem is Elokim. “Hashem” is the aspect of revelation; “Elokim” is the aspect of concealment and contraction.

For just as there is concealment and contraction in the level of *Memale Kol Almin*—with ups and downs according to changing times, as explained above—so too, in *Sovev Kol Almin*, there is the level of “Havayah” (revelation) and “Elokim” (concealment and contraction) in the dynamic of “this opposite that.”

And it must be: “And you shall know today and take it to your heart” in the level of *iskafya* and *ishapcha*—to fulfill “And I will remove the spirit of impurity from the earth.” And through this will be fulfilled “And the earth shall be filled with knowledge,” etc., and “The land shall appease for its sin”—that is, that sins will be transformed to merits.

(In the Gemara, the verse “And you shall know today” is cited: Rosh Hashanah 32b; Gittin 57b; and in Midrash Rabbah on Parshas Va'eschanan, on the verse “And you shall know today”; and in Parshas V'zos HaBracha; and at the end of Vayikra, Sifra section 26, on the verse “whether he is a witness, or has seen or known.”

And we can explain, based on the above, that the verse “You have been shown to know” refers to the level of *Memale Kol Almin*, about which it is said: “From my flesh I behold”—“Lift up your eyes on high and see.” And this is “or saw—you have been shown.”

But the verse “And you shall know today” applies to emunah and daas in the level of *Sovev Kol Almin*, which is not within the framework of the worlds at all—and on this it is said: “And you shall know today,” as above.

שְׁהַיּוֹם יָכוֹל לְבַרֵּר וּלְהַפְרִיד הָרַע עַל יְדֵי הַמִּשְׁכָּה מִבְּחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין עַל יְדֵי וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִי שְׁאֲנֹכִי מִצְוָה הַיּוֹם דּוֹקָא שְׁהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הֵם מִבְּחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין

וְעַל יְדֵי זֶה וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם כִּי הוּא הַאֱלֹקִים הוּא הוּא בְּחִינַת גִּילּוּי הַאֱלֹקִים בְּחִינַת הַסֹּתֵר וְצִמְצוּם

כִּי כְמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּחִינַת הַסֹּתֵר וְצִמְצוּם בְּבְחִינַת מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין בְּחִינַת עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת לְפִי זְמָנִים מִתְחַלְפִּים כְּנִל, כֹּךְ יֵשׁ בְּבְחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין בְּחִינַת הוּא זֶה גִּילּוּי וּבְחִינַת אֱלֹקִים הֵינוּ הַסֹּתֵר וְצִמְצוּם בְּהַתְגַּבְּרוּת זֶה לְעֻמַּת זֶה

וְצָרִיךְ לִהְיוֹת וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבָבְךָ בְּבְחִינַת אֲתַכְפִּיִּיא וְאֲתַהֲפֹכָא שְׁיִתְחַיִּים וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וְעַל יְדֵי זֶה תִּהְיֶה וּמִלֵּאָה הָאָרֶץ דָּעָה וְגו' וְהָאָרֶץ תִּרְצֶה אֶת עוֹנָהּ דְּהֵינּוּ שְׁוִדּוּנוֹת יִהְיוּ כְּזָכוֹת

בְּגֻמ' נִזְכָּר פְּסוּק וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם ר"ה ל"ב ב' גִּיטִין) ג"ז ב'. רְבוּת בְּפ' וְאֲתַחֲנֵן עַל פְּסוּק וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם. וּבְפ' וְזֹאת הַבְּרָכָה וְסוּפ' וַיִּקְרָא סִפְרָא ו' עַל פְּסוּק וְהוּא עַד אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע. אוֹ רָאָה אֶתְּהָ הָרָאָה (לְדַעַת. אוֹ יָדַע וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם)

וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל פִּי הָאֲמֹר דְּפְסוּק אֶתְּהָ הָרָאָה לְדַעַת זֶהוּ עַל בְּחִינַת מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר וּמִבְּשָׂרִי אֲחַזְּנָה שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ. וְזֶהוּ אוֹ רָאָה אֶתְּהָ הָרָאָה

אֲבָל פְּסוּק וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם קָאִי עַל הָאֲמוּנָה וְהַדַּעַת בְּבְחִינַת סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין מֵה שְׁאֵינוּ בְּגֵדֵר עֲלָמִין כָּלֵל וְעֲלִיו נֶאֱמַר וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם כְּנִל

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

And this is “or knew,” etc. And this is the meaning of the large *ayin* in the first verse of Shema, and the large *dalet* of *echad*, which relates to “eid” (witness), meaning: “You are My witnesses,” as explained in the Midrash.

וזהו או ידע וגו'. וזהו שיש בפסוק ראשון דק"ש
 ע' רבתי וכן ד' דאחד שהוא ענין עד דהיינו בחינת
 אמת עדי כמו שכתוב במדרש והוא על ידי אמת
 הראת לדעת וידעת היום וגו' וכנ"ל

And we may also say that the *ayin* rabasi (large *ayin*) of “Shema” is seeing—“You have been shown to know”—and “Shema” (hear) implies understanding—“And you shall know.”

וגם יש לומר ע' רבתי דשמע עין בחינת ראיה
 הראת לדעת. ושמע לשון הבנה בחינת וידעת

And this is the meaning of “By two witnesses shall a matter be established”—for the word “eidus” (testimony) is like “de’os” (knowledge), and the two witnesses are the levels of “or saw” and “or knew” mentioned above. And through this, “a matter shall be established”—this is the level of the word of Hashem.

וזהו על פי שני עדים יקום דבר כי עדות אמתיות
 דעות ושני עדים הם בחינת או ראה או ידע הנ"ל
 ועל ידי זה יקום דבר. הוא בחינת דבר ה'

And to this hints the large *dalet* of *echad*.

(ועל זה מרמז הד' רבתי דאחד)

[NOTE Summary

The maamar begins by asking why the Torah repeats the call for knowledge—“וידעת היום”—after already stating “אתה הראית לדעת.” The Alter Rebbe explains that while the earlier verse speaks of *Memale Kol Almin*—a more limited, structured form of Divine awareness—“וידעת היום” introduces a higher form of knowledge that stems from *Sovev Kol Almin*, the transcendent light that does not operate within worldly confines.

Faith (*emunah*) is typically understood as supra-rational, but the Alter Rebbe redefines true faith as something that can and should be *experienced* as though one sees it. Through Torah and mitzvos—which draw from *Sovev Kol Almin*—this transcendent truth becomes embedded in one’s consciousness. This is hinted in the verse “שכן ארץ ורעה אמונה”—that one must *nourish* faith until it becomes a vivid, felt reality.

Prayer, especially Pesukei D’Zimra and Baruch She’amar, is crafted to ignite the inner fire of love (*reshafim*) and direct it upward toward God. This spiritual flame stimulates reciprocal Divine love—“כמים הפנים לפנים”—drawing the transcendent light into the soul so that faith becomes firmly implanted in the heart.

The maamar explains how mitzvos—divided into the triad of Torah, Avodah, and Gemilus Chasadim—enable this transformation. Torah learning engages Divine names, Avodah (korbanos and prayer) channels fire from below to above, and acts of kindness draw down Sovev into the lowest levels, reviving the lowly.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
 וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

Still, even the sweetness of “milk and honey” (symbols of inner pleasure and emotion) remain within the realm of emunah. Only in the future era will “וּמִלְאָה הָאָרֶץ דָּעָה” be fully realized—that is, when transcendent awareness becomes full-bodied daas. This is delayed because the world currently operates within the constricted framework of *Memale*, where there are fluctuations, concealments, and regressions.

Through *hisbonenus* (contemplation) and *avodah* (worship), especially the transformative work of *iskafya* (subduing impulses) and *ishapcha* (transforming them), one can pierce through this concealment. By drawing from Sovev through Torah and mitzvos, one can reach a point where “וידעת היום” becomes literal—experiencing God in the present with clarity and vitality.

The maamar ends by distinguishing between two kinds of testimony—“אתה הראת לדעת” (external revelation, sight) and “וידעת היום” (internalized, transcendent knowledge). These correspond to the two great letters in Krias Shema—ע of שמע and ד of אחד—hinting that both *seeing* and *knowing* are necessary for “ועתם עדי”—the Jewish people to be true witnesses of God’s unity.

Practical Takeaway

True faith isn’t blind—it’s a lived and internalized experience. We’re not meant to rely on belief alone, but to transform that faith into tangible, felt knowledge that shapes our every emotion and decision. This is accomplished by engaging in Torah, mitzvos, and prayer with passion and intent, especially during “today”—in this world—where our actions have the unique power to draw transcendent light into our lives. Even if you don’t always feel clarity, your daily struggle—your *iskafya* and *hisbonenus*—draws the highest Divine light into your heart.

Chassidic Story

One winter morning in the town of Liozna, a student approached the Alter Rebbe and asked: “Rebbe, why is it that during davening, I feel fire and clarity, but as soon as I leave the shul, the inspiration fades and confusion returns?”

The Alter Rebbe replied with a parable:

“There was once a man who wandered through a dark forest. Suddenly he saw a torchlight in the distance and ran toward it. A kind man was holding the torch and said to him, ‘Stay by my side, and you won’t stumble.’ The traveler asked, ‘Can I have the torch for myself, so I won’t lose the light when we part?’ The man responded, ‘This light is not mine to give. But if you learn to make fire from your own flint, you’ll carry light wherever you go.’”

The Rebbe continued:

“In shul, you borrow the torch. But through *avodah*, through igniting your own spark, the light becomes yours.”

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
 וַיִּדְעָה הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבָּהּ וְגו'

(Source: *Sichos of the Tzemach Tzedek recounting the Alter Rebbe's metaphors on internalizing daas*)

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

This discourse from the Alter Rebbe offers a profound framework for inner transformation that resonates deeply with modern psychological principles. At its heart, it draws a sharp contrast between two modes of human awareness: **faith as a distant concept** versus **faith as felt knowledge**. In psychological terms, this corresponds to the difference between intellectual belief and **embodied integration**—between knowing something in theory and living it with the full force of one's emotional and cognitive system.

The Alter Rebbe teaches that **true healing and clarity do not occur automatically**, not even in a world filled with Torah and mitzvos. They require “הַיּוֹם”—**the present moment**. The work must be done now, in this world, in the middle of the fluctuations, pain, and confusion of human experience. He emphasizes the idea of *iskafya* (self-restraint) and *ishapcha* (transformation)—which in therapeutic language align with **emotional regulation and internal reprocessing**.

The mind tends to shift between light and shadow—times of divine clarity and times of ego-driven disconnection. The Alter Rebbe acknowledges this fluctuation: even great generations fell. But that is precisely where the opportunity lies. The real breakthrough happens not in escaping the darkness, but in **transforming it**—in reeducating the heart to internalize the light of *Sovev Kol Almin* (the infinite divine), even though it lies beyond conscious grasp. This is spiritual **neuroplasticity**: restructuring the soul's wiring through the repetition of mitzvos, prayer, and deep contemplative awareness.

The key shift the Alter Rebbe demands is from **faith as hope** to **faith as presence**. When *emunah* becomes דַּעַת—when it moves from abstract belief to lived, emotional truth—it changes how a person experiences reality. This is the ultimate therapeutic integration: when the soul no longer needs to compartmentalize its spiritual truth and emotional struggles, because they have merged.

Story

In 1945, a young Polish Jew named Dovid was found alone in the woods by a Jewish chaplain after the war. Dovid had lost his entire family. For years he survived in hiding, malnourished and silent. When brought to a DP camp, he refused to speak. Doctors diagnosed him as emotionally mute, possibly for life.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
Parshas Va'eschanan
וידעת היום והשבת אל לבבך וגו'

But a Rebbetzin in the camp took interest in him. She didn't force conversation. Instead, every morning, she sat beside him, humming the same quiet melody of *Modeh Ani*. After many weeks, Dovid whispered along: "...שהחזרת בי נשמת." It was the first sign of integration—of soul reentering awareness.

Years later, Dovid became a teacher of broken children. He would say, "They thought I was mute. But really, my emunah had never become daas. It floated above me like fog. That Rebbetzin's song—it taught my heart to feel what my mind always believed. That's when I started living again."

(Source: documented testimony in "Faith After the Flames," Yad Vashem Archives, 1977)

This story embodies the Alter Rebbe's teaching: that emunah alone is not enough. The goal is **to draw it down into the heart**, into the "וידעת היום"—where healing, clarity, and wholeness become real. **END NOTE]**